

VOLNÉ PSANÍ (*Jiří Čunát*)

Klip: Transporty AK

Předmět:

- český jazyk
- občanská výchova
- základy společenských věd
- dějepis

Věk:

- žáci ZŠ (6.-9.třída)
- žáci víceletých gymnázií (prima – oktáva)
- žáci čtyřletých gymnázií (1.-4.ročník)

Počet žáků:

- do 30 osob

Časový rozsah:

- 45 minut

Cíle:

- žák se naučí vnímat filmový materiál jako zdroj informací
- žák vylepší vnímání sama sebe - sebereflexe
- žák získá vědomí, že rozhodování a činy lidí nejsou založeny pouze na rozumových důvodech
- žák získá vědomí, že za pojmem holokaust se skrývají tragické osudy konkrétních lidí

Předpokládané hlavní znalosti a dovednosti žáků:

- základní komunikační dovednosti
- základní povědomí o holokaustu (možnost základního seznámení s touto problematikou v předcházející hodině)

Didaktická technika:

- DVD přehrávač nebo PC (případně notebook) s příslušným softwarem
- televizor nebo dataprojektor
- interaktivní tabule nebo obyčejná tabule či flipchart

Vyučovací prostředky:

- přiložené DVD (klip „Transporty AK“)

Příprava učitele:

- zhlédnutí klipu „Transporty AK“
- osvojení (zopakování si) základních znalostí problematiky holokaustu a terezínského ghetta
- příprava výše uvedené didaktické techniky a vyučovacích prostředků

Seznam použitých metod:

- výklad
- řízená diskuze
- multimediální výuka
- samostatná práce
- slovní výstupy

Mezioborové přesahy a vazby:

- český jazyk a literatura: komunikační a slohová výchova
- občanská výchova, základy společenských věd: rasismus, xenofobie, antisemitismus
- multikulturní výuka: výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, ideologie
- dějepis: 30.-50.léta 20. století, evropské kořeny
- výtvarná výchova: evropské kulturní kořeny

Postup práce v hodině:

1/ Zahájení hodiny, formality, téma a cíl hodiny – 2 minuty

- formality, zápis do třídní knihy, apod.
- jednoduché seznámení žáků s tím, jak bude přibližně hodina probíhat

2/ Zhlédnutí klipu „Transport AK“ – 38 minut

- učitel pokládá žákům otázky, které se týkají svobody slova: Co znamená tento termín? Jak ho chápete? Ačkoliv v naší společnosti je svoboda slova zakotvena, je vhodné říkat při každé příležitosti, co si myslíme? Ano? Proč? Ne? Proč? Uveďte příklady, v jakých situacích není vhodné říkat, co si skutečně myslíme a v jakých je to naopak vhodné? Co to pro nás znamená? Kde jsou hranice svobody slova?
- učitel uvede následující aktivitu přibližně těmito slovy: „Ve škole si povětšinou vedle toho, co můžete a nemůžete říci, také musíte dávat pozor na to, co píšete, o čem se hovoří, co se děje ve třídě, atd. Vedle toho vám ovšem

v hlavě leckdy plynou myšlenky, které s tím vůbec nesouvisí. Nyní to tedy zkusíme naopak a soustředíme se právě na tyto myšlenky.“

- učitel vysvětlí žákům, že jim promítne videoklip, na jehož obsah se ovšem nemusí soustředit a své myšlenky mají nechat volně plynout
- učitel promítne klip „Transporty AK“
- po promítnutí klipu učitel zadá žákům, aby psali vše, co je napadne v souvislosti s tématem, kterého se týkala ukázka a seznámí je s pravidly volného psaní

Pozn.: Pravidla volného psaní: 1. Piš po celou dobu vše, co tě k danému tématu napadá. 2. Piš souvislý text, ne jen jednotlivá hesla nebo body. 3. Nevracej se k napsanému, neopravuj, nevylepšuj, co jsi napsal/a. 4. Pokračuj v psaní, i když tě nic nenapadá, zapisuj pomocné věty („Jak bych teď mohl pokračovat“.... nebo „Teď mě nic nenapadá“...), ale snaž se vrátit k tématu. 5. Nenech se brzdit pravopisem. Učitel nenutí nikoho ke čtení před celou třídou, ani texty nevybírání a neopravuje.

3/ Závěrečné shrnutí – 5 minut

- učitel vyzve žáky, aby si své texty navzájem přečetli se spolužáky v lavici. Popřípadě vyzve dobrovolníka, aby přečetl své myšlenky celé třídě

Pozn.: Je dobré práce konfrontovat a ukázat studentům rozdíly v myšlenkových pochodech a volných asociacích.

- učitel vyzve žáky, aby mu sdělili, zda jim v průběhu hodiny nevyvstaly nějaké otázky, na které neznají odpověď. Otázky jsou tak, jak jsou žáky sdělovány, zapisovány na flipchart a žáci si je také zapisují do sešitu